

Mt 18, 15-20: Broliškas priminimas ir bendruomenės malda

Įstatymas privalo būti vykdomas su meile. **Meilė** yra visų pirma pasireiškianti paklydusio brolio paieška ir **brolišku priminimu**. Nuodėmė griaua brolišką bendruomenę.

„**Tarjag micvot**“ (613 judaizmo įsakymų) rinkinyje yra **Įsakymas įspėti artimąjį** (pagal Kun 19, 17): „Esti trys įspėjimų pakopos, kurias reiktų suteikti, kai kas elgiasi nuodėmingai: 1). Pirmiausia reikia įspėti jį atskirai (asmeniškai). 2). Jeigu neklauso, reikia įspėti jį dalyvaujant draugams. 3). Jeigu toliau nekeičia poelgio, reikia įspėti jį viešai“ (micva 239).

	<p><i>Procesas brolio kaltės atveju bendruomenėje</i></p> <p>„nusidėti“: <i>hebr. x 5;</i></p> <p><i>gr. x 9.</i></p>	<p>^{15a} Jei tavo brolis tau nusikalstų,</p> <p>Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ [εἰς σὲ]^a ὁ ἀδελφός σου, – Jei gi nusikalstų¹ [prieš tave]^a brolis tavo,</p> <hr/> <p>^a 15 {C} ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ D L Δ Θ 078 f¹³ 28 157 205 565 597 700 892 1006 1010 1071 1241 1243 1292 Byz [E F G H N O Σ] Lect^{pt, AD} it^{a, aur, b, c, d, e, f, ff1,2, g1, h, l, n, q, (r1)} vg cop^{meg, bopt} arm eth geo slav^{mss} Basil^{mss} Chrysostom^{mss}; Hilary Lucifer Pacian Chromatius Jerome Augustine^{6/7} // ἀμάρτη εἰς σὲ W 33 180 1342 (1424) 1505 Lect^{pt} Basil^{5/9} Didymus Chrysostom Theodore // ἀμαρτήσῃ & B 1 579 slav^{mss} Cyril; Augustine^{1/7} // ἀμάρτη (Lk 17.3) Origen^{lem} Basil^{4/9}</p> <p>¹ ἀμαρτάνω – [NT x 174] – I. nevykęs, klaidingas tikslas; praradimas, apsilaidimas, klaidžiojimas; nusikaltimas, nusidėjimas. II. 1. nepataikyti; 2. nukrypti, nuklysti; 3. klysti; 4. nusižengti; 5. netekti; 6. palikti be dėmesio.</p> <p>Ⲡⲱⲡ – <i>pasiklysti, išklysti</i>; nusikalsti, nusidėti; jausti stygių; ne pasiekti; padengti nuostolį (žalą); <i>nepataikyti, praeiti pro šalį</i>; suvilioti, suvedžioti; apvilti; apkaltinti; pasimesti, pasiklysti.</p>
<p>Kaip elgtis su paklydusiais broliais</p>	<p><i>Privatus įspėjimas</i></p>	<p>^{15b} eik ir bark jį prie keturių akių. Jeigu jis paklausys, tu laimėjai savo brolių.</p> <p>ὑπάγε ἐλεγχὸν αὐτὸν μεταξύ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου – eik² įspėk³ jį tarp⁴ tavęs ir jo vieno. Jeigu tavęs paklausytų, išlaisvinsi⁵ (iš nuodėmės) brolių tavo.</p> <hr/> <p>² ὑπάγω – 1. privesti; 2. pajungti; 3. patraukti atsakomybėn; 4. vesti, vilioti; 5. klaidinti, apgauti; 6. nusivesti; 7. nueiti, atsitraukti; 8. lėtai judėti.</p> <p>³ ἐλέγχω – 1. daryti gėdą, sugėdinti; 2. įveikti, nugalėti, pralenkti; 3. atmesti, paniekinti; 4. paneigti; 5. apkaltinti; 6. peikti; 7. klausinėti; 8. tardyti; 9. iširti, tikrinti; 10. įrodinėti.</p> <p>Mt 16, 21-28: ἐπιτιμάω – [NT: x29: Mt x6; Mk x9; Lk x12; Pl x1] 1. smerkti, peikti, koneveikti, kritikuoti. 2. barti, drausti, tramdyti, bausti. 3. priminti, įspėti. 4. išbarti, išplūsti. 5. mokyti, daryti pastabą. 6. daryti kam nors priekaištą, priekaištauti.</p> <p>⁴ μεταξύ – 1. tarp; 2. tuo metu, kol; 3. pusiaukelėje.</p> <p>⁵ κερδαίνω – I. 1. turėti naudos, gauti pelną; 2. įsigyti, gauti; 3. uždirbti; 4. išsilaisvinti iš ko. II. 1. uždirbti, gauti pelno; įgyti, gauti, pasiekti; palenkti sau; laimėti. 2. nukariauti; užkariauti, užimti; iškovoti; gauti, įsigyti; nusipirkti; pasiekti; palenkti sau, įsigyti (<i>kieno nors</i>) palankumą; ryžtis (<i>kam nors</i>).</p>

	<p><i>Ispėjimas 2-ju ar 3-ju liudininkų akivaizdoje</i></p>	<p>¹⁶ O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais.</p> <p>ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. – Jei gi ne paklausytų, pakviesk⁶ su savimi dar vieną arba du, kad ant lūpų dviejų liudytojų arba trijų būtų paremta⁷ visas įvykis⁸ (reikalas, dalykas).</p> <p>⁶ παράλαμβάνω – 1. gauti palikimą, paveldėti; 2. prisiimti; 3. kviesti; 4. priimti; 5. girdėti; 6. perimti; 7. užklupti, užtikti; 8. užgrobti; 9. išnaudoti.</p> <p>⁷ ἵστημι – 1. statyti, išdėstyti; 2. sutvirtinti, paremti; 3. patalpinti; 4. iškelti; 5. pasverti; 6. stoti; 7. stovėti, remtis; 8. kilti; 9. raginti, skatinti; 10. kelti (<i>šauksmą</i>); 11. nustatyti; 12. skirti; 13. stabdyti; 14. liautis; 15. <i>med.</i> laikytis, elgtis; 16. <i>med.</i> prasidėti.</p> <p>⁸ ῥῆμα – I. 1. pasakyta, žodžiai, šneka; 2. žodis, pasakymas; 3. sakinys, frazė; 4. veiksmažodis; 5. bendratis; 6. dalykas, įvykis, aplinkybė. II. 1. žodis; pasisakymas; taiklus pasakymas, posakis, aforizmas, moralas; pasakymas; kalba; šneka; kalbėjimas; klausimas, problema; įsakymas, liepimas; priesakas; įsakymas; potvarkis; patarimas; žinia; paskelbimas; mokslas. 2. Kaip hebraizmas: reikalas, dalykas; esmė, prasmė (<i>ko nors</i>); įvykis, atsitikimas.</p>
	<p><i>Reikalas patikimas Bendrijos nuosprendžiui</i></p>	<p>¹⁷ Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk Bažnyčiai. O jei nepaklus nė Bažnyčiai, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas.</p> <p>ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. – Jei gi ne paklausytų jų, pasakyk sušauktųjų bendrijai. Jei gi ir sušauktųjų bendrijos ne paklausytų, tebūnie tau kaip⁹ pagonis¹⁰ ir rinkėjas¹¹.</p> <p>⁹ ὡσπερ – 1. kaip, kaip ir; 2. kaip antai; 3. tarsi, tartum; 4. kai tik, vos tik; 5. taip kad, dėl ko.</p> <p>¹⁰ ἐθνικός – 1. pagonis. 2. mokesčių rinkėjas.</p> <p>¹¹ τελώνης – mokesčių, muitų rinkėjas; muitininkas.</p>

<p>Bažnyčios priklausymo ir maldos galia</p>	<p><i>Bažnyčios galia atskirti narį nuo Bendrijos</i></p>	<p>¹⁸ Iš tiesų sakau jums: ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tik atrišite žemėje, bus atrišta ir danguje.</p> <p>Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. – Amen sakau jums: Ką surištumėte ant žemės, (bus) surišta danguje, ir ką atrištumėte ant žemės, (bus) atrišta danguje.</p>
	<p><i>Malda ir jos išklausymo sąlygos</i></p>	<p>¹⁹ Ir dar sakau jums: jeigu kas iš jūsų susitars žemėje dviese melsti kokio dalyko, jiems mano dangiškas Tėvas jį suteiks.</p> <p>Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὕμων ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. – Dar kartą¹² [amen] sakau jums, kad jeigu du susitartų¹³ iš jūsų ant žemės dėl bet kokio dalyko, kurio paprašytų, išsipildys jiems pas Tėvą mano danguose.</p>

		¹² πάλιν – vėl, iš naujo; dar kartą ; pakartotinai; be to; išskyrus; be; iš eilės; vis dėlto . ¹³ συμφωνέω – 1. darniai skambėti; 2. sutikti, sutarti; 3. sutapti, atitikti; 4. vieningai skelbti; 5. sudaryti sąmokslą.
	<i>Jėzaus buvimas tarp Jo vardo šaukiančiųjų</i>	²⁰ Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų." οὗ γάρ εισιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἶμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. – Kur gi yra du ar trys surinkti mano vardu, ten esu viduryje ¹⁴ jų.
		¹⁴ μέσος – 1. vidurys, centras ; 2. tarapas , atstumas; 3. kliūtis, užtvara; 4. visuomenė; 5. nešališkumas, neutralumas; 6. vidutinis dydis; 7. skirtumas.

18, 18: ...*ką jūs suriškite,...* ir *ką atriškite*: rabinų mėgstamas įvaizdis. Dvi svarbios įvaizdžio prasmės: 1) teisėta įsakmaus mokymo galia; 2) teisėta galia uždrausti ir leisti, arba uždėti ir atleisti bausmę, arba atskirti nuo Bendrijos ir į Bendriją vėl priimti. Mokiniam duodama galia surišti ir atrišti, bet iš konteksto aišku, jog tai siejama tik su galia atskirti narį nuo Bendrijos.

18, 20: *Kur du ar trys susirinkę mano vardu* – Jėzus būdamas tarp mokinių, padaro maldą veiksmingesnę. Šis posakis yra panašus į vieno rabino, kurį romėnai nubaudė mirties bausme 135 m. po Kr., per antrąjį judėjų sukilimą, žodžius: „Kai du sėdi ir tarp jų skamba Toros žodžiai, dieviškas Artumas (hebr. Š^ekînā) juos gaubia” (Pirgė `Abot 3, 3).